

اداره هفته

باب عالی جاده سندہ دائرة مخصوصہ

آبونہ سر اعلیٰ

مالک عثمانیہ دہ سنہ لکی (۶۵)، الی
آیلگی (۴۵) غرو شد، ممالک اجنبیہ دہ
سنہ لکی (۱۷)، آلقی آیلگی (۹) فرانقدار.
[ایضاً : نسخہ سی الی پارہ، آلقی
آیلگی بر جلد، هر جلد ۲۶ نسخہ در.]

اطمارات

﴿ آبونہ بدی پشیدندر،
﴿ آدرس تبدیلندہ قرق پارہ مالک
پول کوندر ملی در. ﴾

﴿ مسلکہ موافق آثار مع المعنیہ
قبول اولنور، درج ایدیلمہ بن یازیلر
احادہ اولونماز. ﴾

دینی، علمی، ادبی، سیاسی هفتہ لق مجموعہ اسلامیہ در

جلد ۱۰

۲۸ د جب شریف ۱۳۴۱ پنجشنبہ ۲۰ حزیران ۱۳۲۹

عدد ۲۵۱

نعمت مقامنده تلقی ایدلشدیر . ذات نحریرانه‌لری کی براستاد فاضلت ایکنجه برا تو راولمنه و آدمک معصیق سیلله انسانک فطرت سلیمه‌سی طبیعت ائمیه منقلب او لدینی واللهک بونی اصلاح ایچون حضرت عیساده تجسد ایدرک چلیا او زرنده مبارک قاتی دوکدیکی واوج کون صکره اولولرک آرم‌سندن قالقوب جهنمه کیتدیکی کی عقل سلیمک قبول ایده .

میه جکی معتقداتک نصرانیتدن ازاله‌سیله آنک ناقص بر اقدینی اصلاحات دینیه‌ی اکال ایلسنه (انتظار) او نوردی . البته عقیده تسلیث نصرانیت خاص بر شی او لادینی و حضرت عیسادن بیکلر جهنسه اول کلوب کچن ادیان باطله اربابی عنده‌ندن دخی صور کوناکون ایله مو جود ایکن نصلسه دین عیسوی به بر تقریبله فرجه‌یاب دخول او لدینی سزک کی تاریخ ادیانک کافه صفحاته واقف بر نحریر کاملک نظر تدقیقندن قاچش او له‌ماز . اهل اسلامدن آبریلان بر فرقه‌نک بیله توحیددن تثلیث عدول ایتدکلری کورلمکده در .

لکن طوغریسی سویلک لازم کلورسه (انتظار) ایدیلن شو جهتک بیوک بر عنزمه متوقف بیوک بر نداکاراق او لدینی تسلیم ایتمه‌لیدر . بو کی معظمات اموره نائیت پک نادر ذواهه نصیب اولور موقفتاردندر . اسلام قرداشلریکزک نظر نده حقیقتک منجلی او له بیلمسی ایچون بعض نقاط خلافیه‌یه واصل او لدقفری حقنده کی افاده‌ی برازمهم بولیورم و بوندن دین مسیحیت‌حقیقت و ماهیتف انتظار اهل سلامه وضع ایتمک ایچون ایکی دین بیننده مختلف فیها اولان جهت‌لری تعین ایتدیککز معناسف آکلامق ایستیورم ؛ اکر مقصده بولیه ایسه تماماً موفق او لدینگکزی تأمین ایدر . قرآن دن و سعنه اجاله ؛ قلم ایده بیله جکلری بعض مواضی اختیار ایتدکلری حقدنه کی افاده‌لرندن ده قواعد اسلامیه‌دن زیاده قواعد نصرانیه‌ی قصد ایدکلریه ذاذهب اولیورم ؛ چونکه خطبه‌لریکزده آیات قرانیه استتا ایدیلورسه قواعد اسلامیه‌یه موافق پک آزاداکده بولندینی صمیمیتمه با غشلانه جفندن امیدوار او لدینم حالده بیان ایده سلیرم .

کثرت مشغولیتلرندن طولایی بعض ذوات ایله تشریک مساعی بیورمه‌لری بالطبع پک موافق بولورم ؛ لکن آنلرک ایچنده بولنان اشرف اسلام (وبالخاصة عبد الله الخطیب) ایله بالذات کوریشه‌رک خطبه‌لر مندرجاتی واژجه‌له الله دیک او لان روح اللهک جسد عیسایه تجسدی عقیده‌سی نصوص قرآنیه و قواعد اسلامیه‌ایله نصل تأییف ایتدکلری کنده آغز لرندن ایشتمک ایسترم . ذاتا بوكونلرده الله « عبد الله الخطیب » نامه منسوب بر رساله کچمن او لدین‌سندن محتویاتی حقنده کی شبهاتی بالطبع استفساره شتاب ایده جکم .

اهل اسلامک اشبو خطبلره قارشو بیوک بر توجه ابرا زایتدکلری حقنده کی افاده‌لرندن براز توقف ایتمک ایسترم . بزم دیار اسلام‌لری دخی مسیحیلرک نه درلو اعتقاداتده بولندقاریق اکلامق مقصده بیله خطبه‌لریکز حقنده بیوک بر حسن استقصا ابراز ایتشلردر ؛ اکر توجه تعبیرندن مقصد نحریرانه‌لری بوندن بشقه بر شی ایسے بو دیار اسلام‌لریه او

ماؤنیت اعطای ایلدم . مع مافیه خطبه‌لریک محتویاتندن طولایی مستولیت منحصرأ طرفه عائدر .

ای علماء اعلام حضراتی ! مقالات سلیمه کزک احراره لایق طرزیاندن طولایی مساعده کزله سزه‌بیان ذکرایدرم . بنی همونین و شاکرین ذمره‌سندن بوله جقسکز .

جیکن :

انکلتره‌ده متولد و مصده متوطن

از ثرابسون

صرفه لر محترمک هوالی :

اهل سنتدن اهل کتابه سلام و احترام او نور . (اما بعد) مقالات رديه من حقنده کی التفات نحریرانه‌لرینه اطلاع حاصل ایدرک اکتساب فخر عظیم ایلدم . لسان ترکی به عدم وقوفلری خطبه‌لرک ترجمه‌لرینه امضاظه ایچه‌ملری ایچون بر عذر . صحیح تشکیل ایدر . اکن بوعذرک خطبه‌لری ترکیه ترجمه ایدن احباکزده موجود او لادینی تسلیم بیوررسکز . هر هانکی بر سبیه مبنی کنندی اسمنک میدانه چیق‌مسنی موافق سیاست بولماش او اوسه بیله محروم ذی اقتدارینک اسـنـی بلا محدود درج ایده بیلوردی . مع مافیه بزم کیمکله مخاطبه شرفه نائل او لدین‌غمزی بیلمسک حقنده کی آرزومند درجه‌مشروعيتی تسلیم بیورلدینی کورمه‌کله اقتخار ایدر .

اهل اسلام ایله مسیحیلر بیننده کی مباحثاتده مستعمل طریق خوش کورمه‌کلری بیان بیور بیور . الله تعالی قرآن کریمده « ربک طریقه عقل و حکمت ایله، موعظة حسن ایله، جمال حسن ایله دعوت ایت » (سوره نحل ۱۲۵) دیه‌رک اهل اسلامه مباحثات دینیه‌ده مخاطبک حالته کوره شو اوج طریقدن برینک استعمالی امر ایدیبور . بہود و نصارا ایه قارشو « يا اهل الکتاب » دیه خطاب ایدلمسنی امر ایدیبور . سزک کی بر کتاب سماوی به معتقد او لانلر حقنده دکلیا، مشرکین ایله مباحثه‌ده بیله سب و شتم کی بر طریق مذمومک استعمال‌لدن قطعاً نهی ایلیور (سوره انعام ۱۰۸) . حتی فرعون مثلو الوهیت ادعاسنده بولنان بر توریدی بی دین ایله سوز سویله‌لری امر ایتدیکنی قرآن ده حکایه ایدرک اهل اسلامه کوزل بردیس حکمت ویر بیور . (طه ۴۳) . علماء اسلام دخی علی العموم مباحثات علمیه‌ده رعایت ایدلمسی لازم کلن قواعدی تعلیم ایچون آداب منظره‌یی بر علم مخصوص حالته کتورم‌شلردر ؛ آنلرک مسائل خلافیه‌ده نصل بر اسان زیه استعمال ایتدکلری کتب کلامیه مطالعه‌سندن اکلاشیلور . بواحواله نظرآ ذات نحریرانه‌لر نجه خوش کورمه‌ین طریق استعمال ایدنلرک اسلام علماسندن او لادقلاری در کارد .

ین الطرفین موجود سوء تفهمی ازاله‌یه خادم بر طریق سهوه ارشاد ایدن واحد و صمدک نام جلیلی برا آورده اسان تقدیس ایله‌لری تحديث

وانهار صغیره به منقسم اولور . طوغریدن طوغری به دجلدن صو آلان بو نهرلدن ماعدا دویر بیج و طیب نامنه ایکی نهر دهاوا درکه، بوتلر مالک ایرانیه واقع (پشتکوه) نام طاغدن نیغان و عماره طوغری جریان ایدر . بو انہار وجداولن عماره نک جهت شرقیسته بولناذر حوزه و عماره آراسندکی هوره و جهت غربیه سنده اولتلر جزایر و عماره میاندکی هورله منصب اولور . لوانک جهت شمایل سندن مرورله مالک ایرانیه همتا اولان جبلدن ماعدا داخل لواده طاغ اولمیغی کی چایاق و سازلقدن ماعدا ذکره شایان اورمانی دخی بوقدر . لوانک هورلاق وبطاقق محللرندن ماعدا عموماً هواسی یا پس و صاغلام اولوب جیادتی مشهور و حفظ صحته خادمدر .

هیوانات . — لواده آت، قیصراف، بازکیر، قوبون، اینک و مانده کی حیوانات پک چرق اولمیغی کی هورلده کایتلر اسماک و طیور ماشه بولنیور . لوانک هر طرف صو و بطاقق ایله محاط اولاق جهته حیوانات وحشیه مفقود حکمتدکه در .

محصولات ارضیه سی . — عماره ایچنه آقان انہار عدیده دن اسقا واردوا اولمقد، بولنیونی جهته صولی کثیر اولمیغی دن، اراضیه نک قوّه ایهتیه سی هر نوع محصول یتیشدیرمک مستعد اولوب، منرو عاتک باشلو جهی و تجارتک مدار اعظمی چایکدر . باغ و باغچه لری یالکز سرکز لوایه منحصر اولاق جهیله سبزه و میوه لری احتیاجات محلیه هنچق کفایت ایدر .

وسائل تعلیمه سی . — عماره ایچنه آقان انہار عدیده دن برکش، وانک، نامه لریه معروف سفائن صغیره به منحصر در .

نقشیانی . — سنجاق : عماره، زیر، دویر بیج، شطره قصه الرندن سرکب و مع عشار محرر و غیر محرر اناث و ذکور اوله رق تقریباً ایکی یوز الی بیک نفوی شامادر . لوانک عموم سکنه سی چلتیک ذرا عنیله مألف عربان وعشایر دن عبارت در .

عماره قضائی : سرکز لوا اولان عماره قضبه میله علی الفربی و علی الشرق و مجر صغير و مجر کبیر نامه لریه معروف درت ناحیه ن سرکدر .

عماره قضبه می : دجله نهريشک ایکی یاهیه اوژرنده واقع دل آرا، فرخزا بر موقع اولوب، درونته بر حکومت قو ناغی و عسا کر نظایه به مخصوص بر قشله، بر لانه افغانه، بر مکتب رشدی و ابتدائی، بر جامع و در کاه و تقریباً ایکی یوز دکانی محتوى برجادشو، اوج حمام و بیک بشیوزه رکارکد خانه و قامیشدن مهمول برجوق حریقه - سازلی قولوبه - ذکور وانک اوله رق تقریباً طقوز اون بیک نفوس وارد . عماره ده و قتله اراضی سنه - که خاقان سابقه هائی اولوب، صوکره حکومته انتقال ایدوب، اراضی مدوره تسمیه اوئنشدر - نک ملکی اوله رق برجوق مقابله لر وارد رکه وارداتلری بولیوك بو یکوک تشکیل ایدیور . اراضی مذکور نک واردانی ایسه حال حاضر ده خزینه هی هائی ایسه ده . امورین مخصوص طرفندن اداه او لعنه ده . دور سابقده، بورایه کان متصرفه، مأموریت هربوی مقاط رک الحالیه یوزندن دشوت و ارتکاب سایه سنده برجوق باه قزاندقلی هر سبجه معلومدر .

بی لام عشرتی . — عماره اراضیی داخلنده ایکی بولیوك قیله اقامت ایدیور، بری (بی لام)، دیگری ده (آل بو محمد) در. بی لام عشاری عماره نک جهات شهاییه لر، دجله دسطنک ایکی ساحلنه اوقاتکنار اویورلر . بو اندقلی اراضینک حدودی بغداد ولايته تابع ادلان (ام الحنة) دن (بتیره) یه قدر امتداد ایدر . بتیره عماره دن سکن ساعه ارزاقدر . بوقیله کندی نسبلری (بی دیمه) یه قدر چیه اریورلر . الرنده غایت کنیش

طرفه کیلرک طرز محکم و تقیلری بینته تفاوت بو اندیغی قبول ایتمک لازم کلور .

اهمیتیز بعض که چک نقطه لردن ماعدا بر انتقاد ایشتمدکلرینی او طرف علماسنک بود رو مباحث علمیه ایله اشتغاله وقت بوله مادقلرینه حمل ایتمکه مدعورم .

اهل سنه قارشو تشیع ایله صدد خارجنه چیقماهر ندن فائده عظیمه مشاهده ایدلسی قوّه اقتاعیه لرینک تأثیری نقطه نظر ندن بر فائده شخصیه اولسه کر کدر ؛ یوقسه مدافعه لریزده مبسوط مسائل کاهی حقها حل ایدلری ایچون احبابکزه صلاحیت ویرمه لری ممنونیت بخشد .

علم اسلامیه دین مسیحینک قواعدی تفصیلاً معلوم اولمادیغی جهته کتب کلامیه اسلامیه ده بیله مباحثات خلافیه پک زیاده تحديد ایدلشدر ؛ خطبه لریکز آنله بو بایده رهبرلر ایده جگکنن کندی اسانلرینه ترجمه ایدلرلری ایچون احبابکزه صلاحیت ویرمه لری ممنونیت بخشد . بزده بو مساعده لرندن مستفید اولانلر دن . بزکه مدینیتک قواعد اربعه اصلیه سی نشر ایله دکل ، بلکه اون اوچ عصر اول نشر ایدن بر دینه انساب ایله مباحثات ایتمکه بز ، صدر اسلامدن بری معابد و مدارس بزده مباحث دینیه کمال حریت ایله جریان ایده کلشدر . حتی بوكون بیله در سعادت و ولایاته کی مدارس و مساجدده فرق مختلف کلامیه حقنده حریت تامه اوزرده مباحثات اجرا ایدلکدکه در . ایشته کوریور سکن که شو صحیفه لرده دخی طرفینک افادا کمال سربستی ایله جای قبول کورمکده و بتون علم اسلامک کوزی اوکنده جریان ایتمکه در .

ای محترم فاضل ا طرز بیانز حقنده ابراز بیور یلان قدر شناسلقدن طولایی تشكیر ایدر . اکرم مدافعاً تمزده رضای باری یه موافق صورت ده اداره لسان ایده بیلمش ایسه ک مجرد جناب حقک لطف و کرمندندر ؛ هدایت هب اوندر .

کدک پاشا ۱۶ حزیران ۳۲۹

محکم :
ولد آ سیدی شهری و موطنا استانبولی

محفوظ داسعد

هزستانه خابر مخصوص صدر :

هنند یونده

۴۷

عماره نک او زاقدن گورونیشی ناما میله ازمه ده مشابه ایسه ده، از میرده ک کوژل قوه مخانه و هوتلارک بری بوراده بوقدر . عماره سنجانی شهلا بساد ولایتی . جنوبیاً بصره سنجانی، شرقاً ایران حدودی، غرباً متنفذ سنجانی ایله محدود اولوب، تقریباً طولی فرق آلتی و عرضی یکری ایکی ساعت در .

ازهار و میاه . — دجله نهري لوانک و سلطندن مرور و بو نهر دن اوراده متعدد وجسم انداد تشبع ایدوب ، هبریسی آیرو آیرو پک چوق جداول